

PM 2015:218 RI (Dnr 110-1467/2015)

Ändringar i lagen om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler

Remiss från Näringsdepartementet

Remisstid den 23 december 2015

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ”Ändringar i lagen om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler (N2015/06623/KSR)” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Näringsdepartementet har remitterat en promemoria med förslag till kompletterande lagstiftning med anledning av den modernisering av Europeiska unionens regler om statligt stöd som gjorts i syfte att göra stödgivningen mer transparent.

Remissen i sin helhet går att läsa på [regeringens hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret har ingen erinran mot förslaget men gör vissa noteringar.

Stockholms Stadshus AB har inga synpunkter på införandet av föreslagna bestämmelser, som syftar till att uppfylla EU-rättens krav.

Mina synpunkter

Som svar på remissen hänvisas till stadsledningskontorets och Stockholms Stadshus AB:s utlåtanden.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Ändringar i lagen om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler (N2015/06623/KSR)” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.

Stockholm den 3 december 2015

KARIN WANNGÅRD

Bilaga
Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Näringsdepartementet har remitterat en promemoria med förslag till kompletterande lagstiftning med anledning av den modernisering av Europeiska unionens regler om statligt stöd som gjorts i syfte att göra stödgivningen mer transparent. Promemorian innehåller förslag till kompletterande lagstiftning som föranletts av moderniseringen av statsstödsreglerna.

En stor del av de stödåtgärder som genomförs i landet beslutas av statliga myndigheter under regeringen. Regeringen kan genom förordningar se till att dessa myndigheter lämnar de uppgifter som krävs för att det ska bli möjligt att offentliggöra information på en webbplats, att utarbeta rapporter och att föra register m.m. över stödåtgärder i enlighet med de krav som gäller i det enskilda fallet. EU:s statsstödsregler omfattar dock även stöd som kommuner och landsting lämnar till företag. När det gäller stöd som omfattas av kravet på förhandsanmälan ska kommunen idag lämna upplysningar om stödåtgärden till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Det finns dock inga bestämmelser när det gäller åtgärder som inte måste anmälas innan de genomförs, men där krav ställs på offentliggörande, rapportering och registrering. Bestämmelser föreslås därför för att sådana krav ska kunna uppfyllas. Det föreslås också ändring i lagen så att den även avser tillämpningen av EU:s statsstödsregler om stöd av mindre betydelse.

Vilka uppgifter som kommunerna ska lämna för uppföljning och registerföring bör enligt förslaget anges i kompletterande föreskrifter. Det anges att Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar, Tillväxtanalys, bör ges en central roll i detta och i fråga om offentliggörande av stöd på en webbplats. Det påpekas att en fråga som kan komma att aktualiseras är i vilken utsträckning bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen påverkar möjligheterna att uppfylla EU-rättens krav på offentliggörande.

Vidare föreslås för allmän domstol att rätten, utan åberopande av part, får beakta ett yttrande som har lämnats av Europeiska kommissionen. Parterna ska ges tillfälle att yttra sig över yttrandet.

Promemorian anger i konsekvensavsnittet att de föreslagna ändringarna framförallt berör staten. För kommunernas del bedöms konsekvenserna vara försumbara pga dessas begränsade stödgivning. Lagändringarna bedöms inte leda till några kostnadsökningar för det allmänna som inte kan hanteras inom befintliga ramar.

Ändringarna föreslås träda ikraft den 1 juli 2016.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 november 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förslaget innebär skyldighet att lämna uppgifter för offentliggörande och uppföljning samt att föra register avseende vissa stödåtgärder. Skyldigheten ska gälla för den som vidtar stödåtgärd som antingen godkänts av kommissionen eller som genom förordning eller beslut av kommissionen undantagits från anmälningsskyldighet. Stadsledningskontoret har inga synpunkter på införandet av föreslagna bestämmelser som syftar till att uppfylla EU-rättens krav. Vilka uppgifter som ska lämnas och hur de ska offentliggöras anges emellertid inte i lagförslaget. Tillväxtanalys förutsätts få en central roll i sammanhanget, och frågan om vilka uppgifter som ska lämnas och hur ska behandlas i det fortsatta föreskriftsarbetet. Det är svårt som remissinstans att ha synpunkter på förslaget i dessa icke konkretiserade delar. Staden vill dock påpeka att konstaterandet i promemorian att kommunernas stödgivning är begränsad knappast är grund nog för bedömningen att lagförslagets konsekvenser är försumbara för kommunerna. Hur kommande föreskrifter om redovisning av uppgifter och registerföring utformas sammantaget med framtida rättsutveckling av vad som bedöms utgöra stöd blir avgörande för hur omfattande konsekvenserna av lagförslaget blir för kommunerna.

Staden har ingen erinran mot att bestämmelser, motsvarande de som idag gäller i konkurrenslagen, införs om att yttrande från EU-kommissionen får beaktas av allmän domstol utan att det åberopats av part, givet förutsättningen att parterna ges tillfälle att yttra sig däröver.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 10 november 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Finansroteln har remitterat promemorian *Ändringar i lagen om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler* till bland annat Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till samtliga dotterbolagen. AB Stokab och Stockholm Business Region AB har lämnat synpunkter på remissen.

I promemorian från Näringsdepartementet lämnas förslag till kompletterande lagstiftning med anledning av den modernisering av Europeiska unionens regler om statligt stöd som slutfördes under 2014 och som syftade till att göra stödgivningen mer transparent. Det föreslås att det i lagen om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler införs en skyldighet för den som vidtar en stödåtgärd att till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer lämna uppgifter för offentliggörande och uppföljning av stödåtgärden och att föra register över åtgärden.

En stor del av de stödåtgärder som genomförs i landet beslutas av statliga myndigheter under regeringen. Regeringen kan genom förordningar se till att dessa myndigheter lämnar de uppgifter som krävs, för att det ska bli möjligt att offentliggöra information på en webbplats, att utarbeta rapporter och att föra register m.m. över stödåtgärder i enlighet med de krav som gäller i det enskilda fallet. EU:s statsstödsregler omfattar dock även stöd som kommuner och landsting lämnar till företag. När det gäller stöd, som omfattas av kravet på förhandsanmälan, ska kommunen idag lämna upplysningar om stödåtgärden till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Det finns dock inga bestämmelser när det gäller åtgärder som inte måste anmälas innan de genomförs, men där krav ställs på offentliggörande, rapportering och registrering. Bestämmelser föreslås därför för att sådana krav ska kunna uppfyllas. Det föreslås också ändring i lagen så att den även avser tillämpningen av EU:s statsstödsregler om stöd av mindre betydelse.

Vilka uppgifter som kommunerna ska lämna för uppföljning och registerföring bör enligt förslaget anges i kompletterande föreskrifter. Det anges att Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar, Tillväxtanalys, bör ges en central roll i detta och i fråga om offentliggörande av stöd på en webbplats. Det påpekas i promemorian att en fråga som kan komma att

aktualiseras är i vilken utsträckning bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen påverkar möjligheterna att uppfylla EU-rättens krav på offentliggörande.

Vidare föreslås för allmän domstol att rätten, utan åberopande av part, får beakta ett yttrande som har lämnats av Europeiska kommissionen. Parterna ska ges tillfälle att yttra sig över yttrandet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2016.

Underremiss

AB Stokabs remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stokab ställer sig positivt till de ökade krav på transparens som Europeiska kommissionen ställer och som promemorians förslag innebär. Det är viktigt att disponering av offentliga medel till förmån för ett visst företag/viss produktion sker på ett så öppet sätt som möjligt. Stokab anser vidare att frågan, avseende i vilken utsträckning bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), påverkar möjligheterna att uppfylla de krav på offentliggörande som EU-rätten ställer bör utredas grundligt. Det är enligt Stokab ytterst angeläget att den nya lagstiftningen inte utformas på ett sådant sätt att det kan uppstå konflikt mellan denna och offentlighets- och sekretesslagen. Sådana konflikter förekommer enligt Stokabs erfarenhet redan i viss utsträckning inom området för elektronisk kommunikation, vilket är mycket beklagligt och försvårar tillämpningen av de relevanta regelverken.

Stokab instämmer med promemorians förslag, vad gäller möjligheten för rätten i allmän domstol, att beakta ett yttrande från Europeiska kommissionen utan att detta har åberopats av part och att parterna ska ges tillfälle att yttra sig över yttrandet. För att åstadkomma en enhetlig tillämpning av Europeiska Unionens statsstödsregler i nationella domstolar är det viktigt att nationella processuella regler inte förhindrar domstolen från att beakta ett yttrande från Europeiska kommissionen eller gör domstolens möjlighet att beakta yttrandet beroende av att yttrandet har åberopats av part. Stokab anser samtidigt att det är av stor vikt att det framgår tydligt att den nationella domstolen inte är skyldig att följa Europeiska kommissionens yttranden, utan har att självständigt avgöra målet utifrån tillämpliga nationella processuella regler. Detta är särskilt viktigt också med anledning av att de nationella förhållanden som, utgör grund för ett mål rörande tillämpning av Europeiska Unionens statsstödsregler, kan skilja sig mycket åt mellan Europeiska Unionens olika medlemsstater (*bilaga 1*).

Stockholm Business Region AB:s (SBR) remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Business Region har inget i sak att anföra mot regeringens förslag. Öppenhet och transparens är inget nytt inslag i svensk lagstiftning vilket gör att föreslagna ändringar i lagstiftningen inte torde möta något större motstånd.

Bolaget menar att kraven kommer att medföra administrativa insatser och efterlyser tydlig information och anvisningar om vad som ska registreras och hur detta skall ske för att skapa en effektiv process. Därför föreslås att stadens juridiska avdelning får i uppdrag att skapa tydliga riktlinjer för stadens verksamheter (*bilaga 2*).

Koncernledningens synpunkter

Förslaget innebär skyldighet att lämna uppgifter för offentliggörande och uppföljning samt att föra register avseende vissa stödåtgärder. Skyldigheten ska gälla för den som vidtar stödåtgärd som antingen godkänts av kommissionen eller som genom förordning eller beslut av kommissionen undantagits från anmälningsskyldighet.

Koncernledningen har inga synpunkter på införandet av föreslagna bestämmelser, som syftar till att uppfylla EU-rättens krav. Vilka uppgifter som ska lämnas och hur de ska offentliggöras anges dock inte i lagförslaget. Tillväxtanalys förutsätts få en central roll i sammanhanget, och frågan om vilka uppgifter som ska lämnas och hur ska behandlas i det fortsatta föreskriftsarbetet. Hur kommande föreskrifter om redovisning av uppgifter och registerföring utformas blir avgörande för hur omfattande konsekvenserna av lagförslaget blir. När föreskrifterna är på plats får övervägas om behov finns av riktlinjer.

Koncernledningen har ingen erinran mot att bestämmelser, motsvarande de som idag

gäller i konkurrenslagen, införs om att yttrande från EU-kommissionen får beaktas av allmän domstol utan att det åberopats av part, givet förutsättningen att parterna ges tillfälle att yttra sig.